

Avoin tieto ja avoin hallinto kunnissa

Turku 19.11.2013

Elisa Kettunen, erityisasiantuntija
Tietoyhteiskuntayksikkö
[elisa.kettunen\(at\)kuntaliitto.fi](mailto:elisa.kettunen@kuntaliitto.fi)

Avoim hallinto & tieto Kuntaliitossa

- Kansainvälinen Avoimen hallinnon kumppanuusohjelma (Open Government Partnership, OGP).
- Avoin toiminta, selkeä kieli, avoin tieto ja hallinto mahdollistajana.
- **Kuntaliitto on sitoutunut** avoimen hallinnon periaatteisiin, kuten vahvistamaan kansalaisten *oikeutta tietoon* sekä *osallistumista* yhteisten ratkaisujen ja palvelujen kehittämiseen.
- Asioista kerrotaan valmistelun alkuvaiheessa niin, että ratkaisuun on aidosti mahdollista vaikuttaa.
- **Kuntalaiset keskiöön** –hanke
(<http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/projektit/kuntalaiset-keskioon/Sivut/default.aspx>)

Lisätietoja: Päivi Kurikka

Avoim hallinto & tieto

Kuntaliitossa

- Kuntaliitto osallistuu Avoimen tiedon ohjelmaan ja JulkICTLabs –hankkeeseen
- Kansalaisen osallistumisympäristö –hanke ja otakantaa.fi/kuntalaisaloite.fi –käyttö
- Kuntia koskevat vahvat velvoitteet monipuoliseen viestintään ja tiedottamiseen.
- Kuntaliiton viestintä auttaa kuntia viestinnässä, tarve lisätä kuntalaisten ja kuntaorganisaation välistä luottamusta.
- Lakiyksikön hallintolakimiesten palvelut
 - » tietosuoja mm. pilvipalveluiden ja avoimen tiedon osalta, lakimies Ida Sulin).

Avoim hallinto & tieto

Kuntaliitossa

- **Kuntalain kokonaisuudistus** – avoimen valmisteluprosessien, viestinnän, tiedottamisen ja kuulemismenettelyjen vahvistaminen.
- Kuntalaki Luku 4, Kunnan asukkaiden osallistumisoikeus
- Kuntatieto-hanke, tilikartan uudistaminen ja paremman vertailukelpoisen tiedon saaminen
- Käyttäjälähtöisten palvelujen uudistaminen:
 - » viranhaltijoille järjestettävät selkokielen ja visualisoinnin koulutukset
 - » Kuulemisiin sisältyvien tietojen käsittely ja raportointi
 - » Osallistuva budjetointi
- Avoimet ja etäseurattavat kokoukset (mm. viestintä, tutkimus, tietoyhteiskunta -yksiköt)
- **JHS-suositukset** strategisesti tärkeitä. Ajankohtainen mm. JHS XXX Avointen tietoaineistojen käyttöluva.
- Koulutuksia suunnitellaan yhteistyössä FCG:n kanssa.

Avoim tieto

- Avoimella tiedolla myös esteettömyys ja saavutettavuusnäkökulma sekä fyysisessä että verkkomaailmassa
 - » Helsingin kaupungin palvelukartan esteettömyystieto: <http://www.hel.fi/palvelukartta/>
 - » Tiedon ollessa verkossa rakenteellisessa muodossa ja avoimien rajapintojen kanssa, myös aistirajoitteisten pääsy tietoon helpottuu eri apuvälineitä käytettäessä.
- Suuret kaupungit edelläkävijöitä, kuntakentän mahdollisuudet hahmottumassa. Tilannetta kartoitetaan **Kuntien tietotekniikka 2013** kartoituksessa, jossa kysytään avoimesta tiedosta kunnissa.

Kuntien tietotekniikkakartoitus 2013, avoin data kysymykset

- 18. Valitse kyllä / ei
 - » Onko organisaatiossanne jo avattu dataa?
 - » Suunnitellaanko organisaatiossanne datan avaamista seuraavan vuoden 2014 aikana?
 - » Saako organisaatio tällä hetkellä tuloja joidenkin tuottamiensa tietojen myymisestä?
 - » Mikäli organisaatio saa tuloja tiedon myymisestä, aiheuttaisiko näiden tulojen menetys merkittäviä ongelmia kerätä tietoa nykyisessä laajuudessaan?
- Kysymys 21 (Avoin kysymys): Mikäli dataa on avattu, minkälaista dataa on avattu ja miksi? Jos organisaatio saa tuloja tiedon myymisestä, minkä toimialan tiedoista ja kuinka merkittäviä nämä tulovirrat ovat?

Kuntien tietotekniikkakartoitus 2013, avoin data kysymykset

19. Millaisia esteitä tiedon avaamiselle näette omassa organisaatiossanne?

Valitse 3 tärkeintä.

- Ei pidetä tärkeänä asiana
- Osaaminen ei riitä avaamaan tietoja
- Aika ei riitä avaamaan tietoja
- Uusi kuluerä (ei taloudellisia resursseja)
- Riski tietosuojan kannalta
- Riski että ilmiö kumuloituu ja aiheuttaa jatkuvasti lisätöitä
- Riski että palvelinkapasiteettia tarvitaan lisää
- Riski että tiedon korjaamisen tarve kasvaa
- Menetetään tiedon myynnistä saatavat tulot.

20. Millaiset hyödyt voisivat saada organisaationne avaamaan tietojään?

Valitse 3 tärkeintä.

- Kansalaisten vaikuttamismahdollisuudet ja demokratia paranevat
- Tiedon avaaminen lisää organisaation tiedonhallinnan laatua ja esimerkiksi vertailukelpoisemmän tiedon keräämistä
- Ylläpidetyt tiedot tulevat nykyistä tehokkaammin käyttöön
- Paikallinen/seudullinen elinkeinoelämä voi hyötyä tiedoista
- Tiedon avaaminen houkuttelee sovelluskehittäjiä kehittämään sähköisiä palveluita, joiden kehittämiseen organisaatiolla ei ole resursseja
- Organisaatio saisi vastavuoroisesti maksutta käyttöönsä esim. jotain valtion ylläpitämiä tietoja, jotka nyt ovat maksullisia.